

De reis van SOKPO-bestuurslid Anneke Schnieders naar Ghana

Van 6 tot 23 juni 2017 is Anneke Schnieders samen met vrijwilliger Rosa Kok in Ghana, bij het project JCTC in Kumasi geweest. En wat een bijzondere reis is het dit keer. Lag de nadruk tijdens de vorige reizen vaak op de bouw en de invulling van het terrein, dit keer gaat het echt om de inhoud, de doelstelling van SOKPO, en staat de hulp aan de dove jongere centraal.

Organisatie

Nu de bouw van het prachtige gebouw is afgerond en eigenlijk alleen nog de kleine afwerkingen moeten gebeuren, kan alle aandacht op de organisatie zelf worden gericht. En wat een enthousiaste reacties zijn er! Veel betrokkenen kunnen er niet over uit dat dit echt allemaal is opgezet om de dove jongere een toekomst te bieden. Niet alleen het Ghanese bestuur van JCTC is enthousiast, ook de omgeving kijkt met grote ogen naar wat er gebeurt op het terrein. En dat is veel.

Naaiatelier, kapper, catering, timmerman

Er zijn 5 ruimtes in het gebouw beschikbaar. Een daarvan is inmiddels in gebruik genomen door een master met een naaiatelier, waar verschillende jongeren een opleiding kunnen krijgen. En was het eigenlijk de bedoeling om wel wat eisen te stellen aan die dove jongeren, voordat ze toegelaten kunnen worden, inmiddels heeft deze master laten weten dat elke dove welkom is, of ze nou gestudeerd hebben of niet. Als ze enthousiast zijn om te leren omgaan met een naaimachine, dan wil hij dat heel graag aan ze leren. Ook wil hij geen limiet stellen aan het aantal studenten! Dit is een bijzondere insteek en het bestuur van JCTC wil hier graag aan meewerken.

Een andere ruimte kan, als de afwerking (het betegelen van de ruimte) klaar is, definitief in gebruik genomen worden door een kapper. Ook hier zijn de eerste stappen gezet en wordt er zelfs al af en toe al geknipt en geschoren.

De onderhandelingen met een geïnteresseerde restauranthoudster (schoonzus van een bestuurslid) is van start gegaan: zij heeft een restaurant/cateringbedrijf in de stad en zou zoiets ook willen opzetten in het centrum. Maar ook hier is het nog even wachten op de laatste afwerkingen die nog moeten worden gedaan in de beschikbare ruimte.

De timmerman, die in een van de containergebouwen (geschonken door Ballast-Nedam) op het terrein was gevestigd, is tijdelijk verhuisd naar een ruimte in het gebouw. Helaas moet worden vastgesteld dat het lawaai van deze ondernemer de andere bedrijfjes teveel stoort en daarom zal hij weer teruggaan naar een van de containergebouwen.

Andere initiatieven

Zoals gezegd zijn de mensen erg enthousiast. Een meisje dat fantastisch met kralen werkt, zou wel willen starten in het centrum. Helaas is zo'n ruimte voor haar te groot en dus wordt nu gekeken of zij bij iemand anders mogelijk een hoekje zou kunnen krijgen om haar handeltje op te zetten.

Dit soort initiatieven zijn er meer. Een van de masters is niet alleen bezig met zijn bedrijf, maar verkoopt daarnaast ook telefoonkaarten. En een doof meisje (een trainee) heeft bedacht dat zij naast haar werk op het centrum nog wat kan bijverdienen door het verkopen van zakjes koud water. Hiervoor heeft ze op het hek van het centrum een bordje opgehangen 'Water te koop'...

En een horende schoenmaker heeft laten weten geïnteresseerd te zijn in een ruimte. De onderhandelingen met deze man zijn gestart!

Een dove man heeft gevraagd of hij een kruidenierswinkeltje mocht beginnen in een van de containers. Dit verzoek is door het bestuur van JCTC afgewezen en de man heeft zich nu aan de rand van het terrein gevestigd. Het stimuleert de loop naar het centrum absoluut.

Ook een verzoek om een van de ruimtes te gebruiken voor opslag, is door het bestuur van JCTC afgewezen, ondanks het feit dat er veel geld voor is geboden. Het bestuur wil de ruimtes echt gebruiken voor de opleidingsdoelen die gesteld zijn en dat zal niet mogelijk zijn als een ruimte voor langere tijd niet beschikbaar is.

Kamers

Op de eerste verdieping boven de ruimtes, die gebruikt kunnen worden door de ondernemers, zijn een keuken, een kantoorruimte, een slaapkamer voor vrouwelijke trainees en twee gastenkamers gebouwd. Hier heeft ook dit keer de delegatie van het SOKPO bestuur kunnen verblijven. De ruimtes zijn nog niet allemaal ingericht en de reden is dat hiervoor (nog) geen geld beschikbaar is. Maar inmiddels heeft Wilde Ganzen haar steun hiervoor toegezegd.

Bekendheid

Het centrum krijgt steeds meer bekendheid. De loop naar het centrum, ook door horende mensen, is goed. Soms is er wat 'overlast' door dove jongeren, die geen opleidingsplek hebben op het centrum. Zij hangen wat rond en leiden de masters ook wel wat af. Dat is natuurlijk niet de bedoeling, maar het is ook nog niet helemaal duidelijk wat het centrum hiermee aan moet.

Een hoge ambtenaar van de gemeente Kumasi (namens de burgemeester) en de directeur van Social Welfare hebben het centrum bezocht en zijn zeer onder de indruk. Zij noemen het project uniek en zijn enthousiast dat er iets gedaan wordt voor de dove jongeren. Zij hebben aangegeven dat als er vragen zijn, zij beschikbaar zijn om samen met het centrum naar oplossingen te zoeken.

Giften

Van de kerk (de zevende dags adventisten) heeft JCTC een naaimachine en een droogkap gekregen. Deze giften worden in dank aanvaard.

Daarnaast heeft deze kerk het idee geopperd om een copyshop te starten in het centrum. Dit omdat kopietjes eigenlijk alleen bij de universiteit gemaakt kunnen worden. Het idee is prima, de aanschaf van een kopieerapparaat en de verdere uitvoering van het plan vraagt natuurlijk nogal wat tijd en geld...

Voortgang van het project

Tijdens het verblijf van SOKPO-bestuurslid Anneke is veel aandacht besteed aan het overleg met het JCTC-bestuur. Omdat de communicatie met (met name) de dove bestuursleden niet altijd even makkelijk is, is het in NL opgestelde organogram met elk bestuurslid apart besproken. Daarnaast is de doelstelling beschreven en de bestuursleden hebben de teksten met de foto's en het organogram met veel belangstelling bekeken. Toch zijn er absoluut nog vragen bij het bestuur, zoals 'wie gaat nou wat doen, en hoe gaat SOKPO Nederland hierin participeren?' Want dat is toch wel een grote wens van het JCTC, dat Nederland betrokken blijft bij het centrum. Men voelt de druk van de verantwoordelijkheid, er wordt veel van hen gevraagd.

Personeel

In het organogram is een aantal functies opgenomen, maar is absoluut nog niet overal een naam ingevuld. Dat hoeft ook niet, het bestuur van JCTC heeft aangegeven hier goed over te willen nadenken. Op dit moment is al duidelijk dat de voormalig headmaster van de Ashanti School for the Deaf in Jamasi, Charles Boachie-Agyeman, de functie van directeur van het centrum vervult. Waar SOKPO nog dacht aan gescheiden functies coördinator social enterprise en coördinator sociale welfare vindt het bestuur JCTC dat de functies voorlopig voor een jaar bij een persoon kunnen blijven. Men heeft wel voorgesteld om in ieder geval ondersteuning in

te schakelen voor fondsenwerving en marketing, misschien zelfs op freelance basis. Daar wordt nu naar gezocht, met hulp overigens van consultant Dr. Yao Yeboah in Accra. En zo zal er in een rustig, Afrikaans tempo goed worden gekeken naar de functies en naar de verantwoordelijkheden.

Verantwoordelijkheden

Zoals gezegd, de verantwoordelijkheden neemt men niet lichtzinnig op. Dat is ook de reden waarom besloten is vooralsnog wat lossier aan het werk te gaan. Zo zullen de ondernemers niet direct met contracten worden belast, maar zal er eerst rustig gekeken worden hoe het nou werkt, zullen trainingen gegeven worden aan de ondernemers, ook over de gestelde doelen van het JCTC.

Dit betekent ook dat de dove trainees op een minder strakke manier kunnen starten, zonder dat zij nou direct hun handtekening moeten zetten onder te stellen eisen. Op deze manier kan het JCTC bekijken hoe zaken gaan lopen, wat beter moet, misschien zelfs wel dat de doelen moeten worden bijgesteld.

Maar voor nu: het centrum begint langzaam maar zeker vorm te krijgen. Het krijgt bekendheid in Kumasi, waar zo'n 1500 doven wonen. Er ontstaan zeer nuttige contacten, met de kerken, met de regiominister, de burgemeester.

En ook langzaam maar zeker verandert de theorie in praktijk! Dat is niet altijd even makkelijk, maar het is wel prachtig om te zien!

Grada Snoek
1 juli 2017